

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

406. An ex aliis causis præter sex expositas Episcopus possit Episcopatum
resignare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

non cogitur Episcopus, nisi ubi cum pertinaciter malis simul in ruinam trahantur simpliciores, quae liter D. Gregor. Nazian. scandal & seditionis vitanda gratia, qua ob ejus benefacta exorta, sponte cessit Episcopatu. AA. iidem ll. cit. Monet autem Paris. n. 176. quod quoties cogitur Episcopus renunciare scandali tollendi gratia, danda ei recompensa, unde possit honeste vivere, citans Feder. de Senis de permitt. benef. n. 40.

8. Respondeo septimò: Irregularitas causa est, ob quam Episcopus non solum potest petere cessionem, sed etiam cogi renunciare Episcopatu. Paris. cit. q. 3. n. 117. pro primo citans D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 4. Gig. de resid. Episcop. c. 17. n. 20. & n. 179. pro secundo citans Abb. in c. ad supplicationem, n. 8. de renunc. Jacobat. tr. de concil. l. 9. a. 3. n. 25. &c. Laym. loc. cit. n. 10. Pirrh. loc. cit. n. 49. juxta expressum textum cit. n. nisi. quia Episcopus, ut ibid. dicitur, irregularis non potest exercere ea, quae sunt ordinis & officii Episcopalis; & quamvis superveniens post collatum beneficium irregularitas quacunque non inducat privationem beneficii ipso jure, Paris. n. 182. citans Felin. in c. inquisitionis, de accusat. Navar. in c. si quando, de rescr. except. 10. n. 12. & in Man. c. 27. n. 250. potest tamen ob irregularitatem privari. Paris. n. 183. citans Jo. And. Innoc. Cardin. in c. cum in nosfris. de concess. pr. & consequenter cogi ad renunciandum. Paris. n. 185. citans D. Tho. ubi ante. &c. Porro procedit responsio, dum irregularitas est indispensabilis, seu talis, in qua Papa ordinariè dispensare non solet: v. g. si sit bigamus, seu qui duas uxores, vel unam viduam uxorem habuit. Laym. Pirrh. ll. cit. fecis si irregularitas est dispensabilis v. g. defectus natalium; tunc enim Episcopus, licet non potuerit (id est, non debuerit) defectum illum subterere, si tamen & culpa later (contra facta nimirum per hoc, quod defectum illum tempore promotionis tacuit) & causa, id est, ipsa irregularitas, adeoque v. g. defectus natalium est occultus, non expedit, seu non debet ei licentia renunciandi concedi, sed potest (seu magis expedit, seu potius debet) cum eo, qui alias laudabiliiter suum implevit officium (inuncta ei competente penitentiâ) dispensari propter Ecclesias utilitatem; ita tamen ut cum nothis seu spiris, qui ex adulterio, vel alio damnato coitu nati sunt, vel cum Manzeribus, id est, qui ex scoto nati sunt, & vulgo quasiti appellantur, quorum pater ignoratur, difficilius dispensetur, & facilis cum naturalibus, qui ex concubinis seu simplex fornicatione nati sunt. cit. c. nisi. §. persona vero, & juxta illud Laym. ad cit. §. Pirrh. cit. n. 46. citans Gl. ibid. v. causa. & Abb. n. 20. Similiter Papa dispensabit, seu dispensare solet cum eo, qui ex delicto, v. g. homicidio occulto contraxit irregularitatem, & Episcopus factus est; non item, si delictum publicum seu notorium sit. Pirrh. loc. cit. Laym. loc. cit. & Th. mor. l. 4. tr. 5. p. 5. c. 9. & de elec. Pralat. q. 176. juxta Tridentinum sess. 24. c. 6.

Questio 406. An ex aliis causis preter sex illas jam expositas Episcopus possit Episcopatum resignare?

R Espondeo, negativam teneri apud Paris. cit. q. 3. n. 201. ab Holt. in cit. c. nisi cum pridem. n. 78. Butrio ibid. n. 5. Fusc. de visitat. p. 2. c. 28. n. 1. Redoan. de simon. p. 2. c. 13. n. 11. Gig. de resid.

Episcop. c. 17. n. 12. quibus accedit Laym. in cit. c. nisi. §. verum. Affirmativam teneri & dici veriorum, modò causa sit honesta & utilis, à Paris. n. 203. Pirrh. loc. cit. n. 50. probabilem dicit, quamvis in fine hujus num. addat, DD. tenere tanquam communiorum, quod præter sex illas causas allatas non sit alia causa resignationis facienda vel concedenda Episcopis, ed quod, si quæ alia causa occurrit, videantur ad illas sex in jure expressas commodi revocari posse, & hoc velle videantur AA. pro contraria citati. & n. 51. si Episcopus nullam ex dictis, vel quæ ad illas revocari possit, causam allegare valeat, non potest petere licentiam cedendi, sed Episcopale officium retinere debet; cum perpetuo matrimonii vinculo Ecclesia sua sit obligatus. Affirmativam ex eo probat Paris. cit. n. 203. ex finalibus verbis citati textus. c. nisi. quia verò in postulando cedendi licentiam institisti, tibi te duximus relinquendum, ut distinctis causis, propter quas cedere oporteat, si propter aliquam causam utilem & honestam in hujusmodi proposito perseveras, de licentia nostra cedas, alioquin cedendi licentiam auctoritate Apostolicâ tibi scia penitus esse interdictum, &c. Neque obstare videtur, quod Papa in cit. textu permittat: Verum si propter alias causas cessionem affectes, non est in hoc tibi postulanti favendum, cum hujusmodi postulatio videatur non esse discreta, &c. ed quod ea intelligenda solum de causis non justis nec honestis, sed indiscretis & illegitimis, cum in fine textus excipiatur causa justa & honesta, & sequentia declarante præcedentia. Paris. n. 205. & ex eo Pirrh. cit. n. 50. Neque etiam obstare videtur, quod sex solum cause resignandi Episcopatu sint assignatae; nam cum hic videantur referri solum causas aliquot, tanquam qui frequentius occurrant, non excluduntur alia omnes cause honestæ & utiles. Paris. n. 207. Pirrh. loc. cit. Adde, quod inclusio unius non sit exclusio alterius, præcipue, dum causas exclusis includitur aliâ viâ, ut sit in praetente per dicta verba finalia citati textus. Paris. n. 206. Verum, quæ sit causa utilis & honesta, debere remitti arbitrio judicis, ait Paris. n. 208. ex Nav. in commentar. 4. de regular. n. 36. Unde

Questio 407. in specie: An intemperies aeris & cali gravitas sit causa justa & honesta resignandi Episcopatum?

R Espondeo affirmativè; si exinde incurritur periculum vita. c. ad supplicationem de renunc. junctâ Gl. v. morari. Pirrh. cit. n. 50. Paris. cit. q. 3. n. 244. citans Holt. in cit. c. ad supplicat. in princ. Redoan. de simon. p. 2. c. 13. n. 11. Rebuff. in pr. tit. de resign. expres. n. 2. & multa hac congerens: ut quod aeris intemperies sit justa causa non morandi in aliquo loco juxta Barth. excusat à residentia juxta Felin. in c. accedens. il secundo. ut sit contest. n. 11. Fusc. de visitat. l. 2. c. 28. n. 9. excusat citatum, tanquam locus non sit securus, ut Felin. ubi ante n. 2. excusat à cursu præscriptionis, ut Felin. in c. cum non liecat. de prescr. col. 6. &c. Porro declarat hanc responsum n. 252. si hujusmodi intemperies aeris sit in tota diœcesi.

Questio 408. An inimicitia capitales, quas Episcopus in suo Episcopatu habet, sint sufficiens causa resignandi Episcopatum?

R Espondeo affirmativè. Pirrh. cit. n. 50. Paris. cit. q. 3. n. 253. citans Fusc. ubi ante n. 8. Abb.